

Utlåtande 2005:123 RI (Dnr 023-2105/2005)

Reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad gällande från och med den 1 oktober 2005 godkänns.
2. Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att besluta om finanspolicier för Stockholms stad och Stadshuskoncernen att gälla från och med den 1 oktober 2005.
3. Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att återkomma med förslag på ränterisk för kommunkoncernen och dotterbolagen att gälla för 2006.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2004 om ny organisation av kommunkoncernens finansverksamhet. Förslaget innebär en centralisering av finanshanteringen till stadsledningskontoret i syfte att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Kommunstyrelsen fick samtidigt i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad finanspolicy. Denna finanspolicy, tillsammans med finanspolicyn för Stockholms stad, ersätter tidigare finanspolicy för Stockholms stad och dess bolag (utl. 2002:11) från och med den 1 oktober 2005.

Ärendet

I detta ärende presenteras stadsledningskontorets förslag till reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad – *bilaga 1*.

I förslaget till ny finanspolicy har syftet och målet med finansverksamheten tydliggjorts utifrån perspektivet att staden utgör en kommunkoncern. Kommunkoncernen, Stockholms stad, koncernen Stockholms Stadshus AB och dotterbolagen har varsin policy som hålls samman i en övergripande policystruktur. I den föreslagna finanspolicyn för kommunkoncernen tydliggörs också ansvarsfördelningen för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har i samarbete med externa konsulter tagit fram ett förslag till reviderad finanspolicy för kommunkoncernen i enlighet med uppdraget från kommunfullmäktige.

Mina synpunkter

Jag har tidigare konstaterat att finansrörelsens förvaltning måste utvecklas vidare i riktning mot att bli stadens och kommunkoncernens samlade finansfunktion. Detta skall ske med målsättningen att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Den strategiska riskhanteringen måste utgå ifrån ett kommunkoncernperspektiv för att uppnå bästa möjliga hushållning och användning av stadens resurser.

Det är positivt att flera steg nu är tagna i riktning mot vad kommunfullmäktige beslutade om senast i november 2004. I det fortsatta arbetet och för att utnyttja stadens ekonomiska förutsättningar på bästa sätt är det avgörande att kommunkoncernperspektivet utvecklas ytterligare. Föreliggande förslag till finanspolicy utgör en grundläggande förutsättning för att åstadkomma detta.

Förslaget innehåller bl.a. ett tydliggörande vad gäller ansvarsfördelningen mellan olika instanser i staden och ett klargörande av relationen mellan stadens olika finanspolicies i förhållande till kommunkoncernen. Kommunkoncernen, Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och bolagen har vardera varsin policy som hålls samman i en övergripande policystruktur.

Upplåningsformer och principer för upplåning tydliggörs i den föreslagna policyn liksom principer för placeringar. De risker som uppstår i kommunkoncernens finansverksamhet definieras i den föreslagna finanspolicyn för kom-

munkoncernen. Det är uppenbart för var och en att den viktigaste finansiella risken är ränterisken.

Utifrån det utvecklingsarbete stadsledningskontoret har genomfört under våren har en process för att hantera och bedöma den strategiska och den taktiska ränterisken växt fram. Hänsyn tas till de i koncernen ingående dotterbolagens verksamhetsförutsättningar. Detta sker genom att känsligheten hos varje bolag analyseras utifrån resultat efter finansnetto och på vilket sätt bolagen respektive staden kan parera svängningar i räntekostnaden med andra delar av resultaträkningen. Vidare analyseras bolagen utifrån vissa förutbestämda nyckeltal, vilka har tagits fram i samråd med bolagens representanter. På så sätt bedöms ränterisken utifrån ett koncernperspektiv med hänsyn tagen till de olika verksamheternas förutsättningar.

Den process inom vilken förslaget har utarbetats utgör en bra grund för att den nya finanspolicyn också skall kunna införlivas på ett bra, snabbt och effektivt sätt. Koncernens dotterbolag har varit involverade i processen för att kunna säkerställa att tillräcklig hänsyn tas till respektive bolags individuella förutsättningar och verksamhet. Konkret har detta bl.a. inneburit att mäta känsligheten i finansnettot och analysera ett antal förutbestämda nyckeltal. Det är av vikt att stadsledningskontoret samverkar med koncernen och dotterbolagen även i det fortsatta arbetet som kan beskrivas som en fortlöpande process i syfte att uppnå bästa resultat för kommunkoncernen i sin helhet.

Vid all finansiell hantering skall det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter. Det innebär att placeringar skall undvikas i tillgångar baserade på en verksamhet som uppenbarligen eller på förekommen anledning, bedöms vara oetiska eller i något avseende bryter mot de internationella konventionerna för mänskliga rättigheter.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad gällande från och med den 1 oktober 2005 godkänns.
2. Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att besluta om finanspolicies för Stockholms stad och Stadshuskoncernen att gälla från och med den 1 oktober 2005.

3. Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att återkomma med förslag på ränterisk för kommunkoncernen och dotterbolagen att gälla för 2006.

Stockholm den 1 juni 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

Bakgrund

I utlåtande 2004:171 RI (Dnr 023-3913/2004) beslutade kommunfullmäktige att godkänna ett förslag till ny organisation av kommunkoncernens finansverksamhet. Förslaget innebär en centralisering av finanshanteringen till stadens ekonomiavdelning på stadsledningskontoret i syfte att säkerställa och kvalitetssäkra kommunkoncernens samlade behov av finansiell kompetens och stöd. Samtidigt får kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad finanspolicy.

Under vintern och våren 2005 har stadsledningskontoret arbetat med att ta fram en process för den strategiska och taktiska ränteriskhanteringen och för att genomföra denna. Stadsledningskontoret har nu tagit fram ett förslag på en reviderad finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad – *bilaga 1*.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB:s ledning har i samarbete med externa konsulter tagit fram ett förslag till reviderad finanspolicy för kommunkoncernen.

Förslaget har presenterats och diskuterats med ekonomiavdelningen redovisning, controlling och finansheten samt med ledningen för Stockholms Stadshus AB. Under våren har bolagen, inom ramen för det befintliga s.k. Finansforum, informerats och haft möjlighet att diskutera de delar av finanspolicy som påverkar bolagen (ränteriskhantering och finanspolicy).

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2005 redogör för förslaget och har i huvudsak nedanstående lydelse (förslaget till finanspolicy från stadsledningskontoret redovisas i sin helhet i bilaga).

Förslaget

Utifrån det beslut kommunfullmäktige tog i november 2004, har finansheten utvecklats för att arbeta ur ett kommunkoncernperspektiv. I förslaget till ny policy har syftet med policy och målet med finansverksamheten tydliggjorts med ett kommunkoncernfokus.

Förslaget på Kommunkoncernens finanspolicy innehåller ett förtydligande av de olika finanspolicernas roll i kommunkoncernen. Kommunkoncernen, Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och bolagen har vardera varsin policy som hålles ihop i

en policystruktur. Kommunfullmäktige beslutar om kommunkoncernens finanspolicy, Kommunstyrelsen beslutar om stadens finanspolicy, Stockholms Stadshus AB:s styrelse beslutar om Stockholms Stadshus AB:s finanspolicy och bolagens styrelser beslutar om bolagens policies.

I den föreslagna finanspolicyn för kommunkoncernen tydliggörs ansvarsfördelningen för Kommunfullmäktige samt Kommunstyrelsen.

Upplåningsformer och principer för upplåning tydliggörs i den föreslagna policyn liksom principer för placeringar. I policyförslaget nämns att Kommunfullmäktige sätter en limit för stadens upplåning och borgensteckning. Stadens borgensteckning beskrivs närmare i stadens finanspolicy.

De risker som uppstår i kommunkoncernens finansverksamhet definieras i den föreslagna finanspolicyn för kommunkoncernen. Den viktigaste finansiella risken är ränterisken.

Utifrån det utvecklingsarbete finansenheten har genomfört under våren har en process för den långsiktiga (strategiska) och den kortsiktiga (taktiska) ränteriskhanteringen tagits fram. Principerna för den strategiska ränteriskhanteringen är att en genomsnittlig räntebindningstid (s.k. normalduration) fastställs för kommunkoncernen av Kommunfullmäktige och ett intervall beslutas inom vilket kommunkoncernens olika delar, dvs. staden och bolagen skall placeras. Normaldurationen sätts utifrån kommunkoncernens, dvs. stadens och bolagens verksamhetsförutsättningar. Verksamhetsförutsättningarna tas hänsyn till genom att analysera vilken känslighet varje bolag kan acceptera i resultat efter finansnetto och på vilket sätt bolagen respektive staden kan parera svängningar i räntekostnaden med andra delar av resultaträkningen. Vidare analyseras bolagen utifrån vissa förutbestämda nyckeltal, vilka har tagits fram i samråd med bolagens representanter. På så sätt sätts ränterisken utifrån ett koncernperspektiv med hänsyn taget till de olika delarnas verksamhetsförutsättningar.

För att reducera ränterisken i kommunkoncernen föreslås i finanspolicyn att genomsnittlig räntebindningstid i skuldportföljen matchas av räntebindningstiden i tillgångportföljen, s.k. durationsmatchning, både internt och externt.

I finanspolicyn fastslås, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut, den kortsiktiga ränteriskhanteringen hanteras av kommunkoncernens gemensamma finansenhet. Den lång- och kortsiktiga ränteriskhanteringen skall följas upp av en av finansenheten oberoende riskkontroll.

Bilagor

1. Förslag till finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad.
2. Bilaga till kommunkoncernens finanspolicy – rapporteringsplan.
3. Bilaga till kommunkoncernens finanspolicy – definitioner.

Bilaga 1

**Förslag till finanspolicy för
Kommunkoncernen Stockholms stad**

Innehållsförteckning

1. Generella principer	
1.1 Syfte med finanspolicyn.....	
1.2 Uppdatering av Kommunkoncernens finanspolicyn	
1.3 Generella principer för finansverksamheten.....	
1.4 Riktlinjer beträffande finanspolicies för Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och bolagen	
1.5 Principer för upplåning	
1.6 Principer för placeringar	
1.7 Principer för försäkringsverksamhet.....	
2. Ansvarsfördelning	
2.1 Kommunfullmäktiges ansvar	
2.2 Kommunstyrelsens ansvar	
3. Risk	
3.1 Finansieringsrisk	
3.2 Likviditetsrisk	
3.3 Valutarisk	
3.4 Ränterisk	
3.5 Kreditrisk	
3.6 Operativa risker.....	
3.7 Riskkontroll	

1 Generella principer

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med denna policy är:

- ? Att ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen, dvs. Stockholms stad (staden), de av Stadshus AB majoritetsägda bolagen (bolagen) och stadens helägda bolag.
- ? Att ange hur ansvaret för finansverksamheten fördelas för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen.
- ? Att klargöra vilka finansiella risker kommunkoncernen skall ta samt hur riskerna skall begränsas.

1.2 Uppdatering av kommunkoncernens finanspolicy

Ekonomidirektören ansvarar för att tillhandahålla underlag för att hålla finanspolicyn löpande uppdaterad.

Kommunkoncernens finanspolicy skall fastställas av Kommunfullmäktige årligen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar.

1.3 Generella principer för finansverksamheten

1.3.1 Syfte med finansverksamheten

Syftet med finansverksamheten inom Kommunkoncernen:

- ? Att tillgodose kommunkoncernens behov av tillgångsförvaltning och kostnadseffektiv lånefinansiering.
- ? Utnyttja skalfördelar samt optimera kommunkoncernens finansnetto inom givna risklimiter.
- ? Att optimera utnyttjandet av kapital och kassaflöden för kommunkoncernen.

1.3.2 Mål med finansverksamheten

Målet med kommunkoncernens gemensamma finansverksamhet är att, givet den risk kommunkoncernen beslutat att ta, tillgodose kommunkoncernens upplåningsbehov till en låg kostnad eller placera tillgångar till en hög avkastning.

Kommunkoncernen eftersträvar en hög stabilitet i resultat efter finansnettot i förhållande till budget för staden och bolagen, vilka aggregeras till kommunkoncernen.

1.3.3 Samordning av finansverksamheten inom Kommunkoncernen

Finansenheten inom Stockholm stad är kommunkoncernens gemensamma finansenhet och arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv. All extern lånefinansiering skall göras av finansenheten i stadens namn. Om verksamhetsspecifika förutsättningar möjliggör

alternativa finansieringsformer skall detta godkännas av kommunstyrelsen eller koncernstyrelsen i samråd med finansenheten. Kommunkoncernens kassaflöden skall samlas i ett centralkontosystem så att kommunkoncernens betalningsströmmar kan kvittas mot varandra.

Finansenheten skall erbjuda bolagen en finansiering med villkor motsvarande de på den externa marknaden.

Staden och bolagen skall bistå finansenheten med uppgifter om finansieringsbehov och likviditetsstatus.

1.3.4 Ansvar för risk och resultat

Staden och bolagen har ansvar för sitt finansnetto inom följande givna ramar.

- ? Staden och bolagen ansvarar för sin respektive kapitalstruktur, investeringsbeslut och optimering av rörelsekapital.
- ? Finansenheten ansvarar för att hantera den beslutade ränterisken och därmed räntekostnaden, på kort och lång sikt för kommunkoncernen.

1.4 Riktlinjer beträffande finanspolicies för Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och bolagen

Kommunkoncernens finanspolicy sätter de yttersta ramarna för finansverksamheten i kommunkoncernen, staden och bolagen. En finanspolicy för staden skall finnas och fastställas årligen av Kommunstyrelsen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. Det skall finnas en finanspolicy för Stockholms Stadshus AB vilken skall fastställas årligen och är överordnad bolagens policies. För varje bolag skall finnas en av varje bolags styrelse beslutad finanspolicy. Finanspolicyerna skall fastställas årligen och därutöver revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. Innan bolagets styrelse fattar beslut om en ny policy skall den tillställas finansenheten för yttrande. Koncernstyrelsen skall härutöver godkänna dotterbolagens finanspolicies. De av staden helägda dotterbolagen lyder under stadens finanspolicy.

Kommunkoncernens finanspolicy sätter ramarna för hur finansenheten skall agera på den externa marknaden. Finansenhetens arbete regleras mer detaljerat i stadens finanspolicy. I en bilaga till stadens finanspolicy (bilaga 1) fastställs limiter och mandat för finansenhetens verksamhet.

1.5 Principer för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer rambelopp för kommunkoncernens totala upplåningsbehov. Inom dessa ramar fastställer kommunstyrelsen limiter för finansenheten för total extern upplåning (i bilaga 1). Limiterna skall fastställas med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen.

Upplåning får bara genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av kommunkoncernens verksamheter. Upplåning för känt kapitalbehov skall kunna göras innan kapitalet behövs i verksamheten. Kommunstyrelsen skall i bilaga 1 fastställa hur stor denna upplåning får vara i förhållande till kommunkoncernens likviditetsprognos.

Nya upplåningsformer för finansenheten skall gå genom processen för nya upplåningsformer innan genomförande. Processen säkerställer att nya upplåningsformer kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

All upplåning i annan valuta än SEK skall kurssäkras.

1.6 Principer för placeringar

1.6.1 Likvida medel

Likvida medel skall användas till att:

- 1) täcka likviditetsbehov i någon del av kommunkoncernen.
- 2) betala av på kommunkoncernens externa lån, såvida detta inte leder till ökade kostnader för kommunkoncernen.
- 3) placeras externt, i första hand genom durationsmatchning¹ av kommunkoncernens skuldportfölj eller mot kommunkoncernens prognostiserade kapitalbehov.

1.6.2 Extern utlåning

Kommunkoncernens externa utlåning ingår i kommunkoncernens externa tillgångs- och skuldportfölj vilken skall matchas mot kommunkoncernens externa skuldportfölj.

1.6.3 Tillgångsförvaltning

Nya placeringsformer för finansenheten skall gå igenom processen för nya placeringsformer innan genomförande. Processen säkerställer att nya placeringsformer kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

Alla placeringar i annan valuta än SEK skall kurssäkras.

---

¹ Matchning av genomsnittlig räntebindningstid för skuld- och tillgångsportföljerna.

1.6.4 Etiska regler

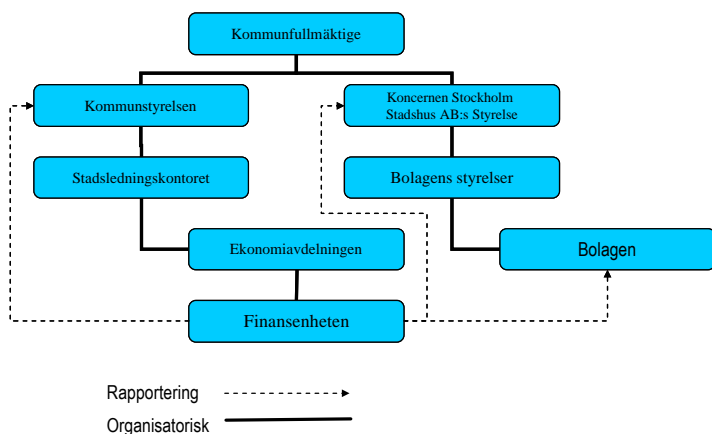
Vid placeringar skall det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter. Placeringar skall undvikas i tillgångar baserade på en verksamhet som uppenbarligen eller på förekommen anledning, bedöms vara oetiska eller i något avseende bryter mot de internationella konventionerna för mänskliga rättigheter.

1.7 Principer för försäkringsverksamhet

Särskilda placeringsregler gäller för all försäkringsverksamhet i kommunkoncernen, vilka regleras i en särskild placeringspolicy.

2 Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i delegationsordningen samt i stadens finanspolicy. Bolagens ansvarsfördelning fastställs i bolagens policies. Kommunkoncernens finanspolicy är överordnad delegationsordningen, i de fall policyn inte specificerar ansvarsfördelningen gäller delegationsordningen, stadens och bolagens finanspolicies.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- ? Att fastställa kommunkoncernens finanspolicy.
- ? Att fastställa långsiktig ränterisk för kommunkoncernen (normalduration) och det intervall inom vilket bolagens och stadens ränterisk skall fastställas.
- ? Att fastställa ram för total upplåning på den externa marknaden.
- ? Att fastställa stadens totala ram för utlåning och borgensteckning till bolagen.

- ? Att uppdra åt Kommunstyrelsen att besluta om limiter för finansenhetsens externa upplåning.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- ? Att fastställa stadens finanspolicy.
- ? Att inom den av Kommunfullmäktige beslutade ramen, besluta om limiter för utlåning till bolagen, såväl varje enskilt bolag som total utlåning till samtliga bolag.
- ? Att inom den av Kommunfullmäktige beslutade ramen, besluta om limiter för finansenhetsens externa upplåning.
- ? Att besluta om limiter för externa placeringar.
- ? Att fastställa risklimiter för samtliga risker i stadens finanspolicy i bilaga 1.

3 Risk

3.1 Finansieringsrisk

3.1.1 Principer för hantering av refinansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuld skall vara strukturerad på ett sådant sätt att låneförfallen sprids över tiden. Kommunstyrelsen skall fastställa hur stor andel av den befintliga skulden som skall tillåtas förfalla under någon enskild period. Limiten fastställs i bilaga 1.

3.1.2 Principer för hantering av finansieringsrisk

Kommunstyrelsen skall fastställa hur finansieringsberedskapen skall upprätthållas via säkra finansieringskällor. Finansieringsbehovet fastställs genom framtagandet av en långsiktig finansieringsprognos för kommunkoncernen där politiska beslut ligger till grund. Finansieringsberedskapen definieras som andel av lånefinansieringsprognosen, en limit för lägsta finansieringsberedskap fastställs i bilaga 1.

3.2 Likviditetsrisk

3.2.1 Definition av likvida medel

Likvida medel innefattar följande:

- ? Kassa och bank.
- ? Noterade finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 dagar.
- ? Bekräftade, ej utnyttjade kreditfaciliteter.

3.2.2 Principer för hantering av likviditetsrisk

Kommunstyrelsen skall fastställa hur stor kommunkoncernens likviditetsberedskap minst måste vara, uttryckt som tillgängliga likvida medel i procent av kommunkoncernens likviditetsprognos på kort sikt. Limiten fastställs i bilaga 1.

3.3 Valutarisk

3.3.1 Principer för hantering av valutarisk

Kommunkoncernen skall ej ha någon exponering i valutarisk. Kommunstyrelsen skall med denna utgångspunkt fastställa limiter för valutariskexponeringen och specificera dessa i bilaga 1.

Valutaterminer och valutaswappar skall användas för att säkra flöden i andra valutor än SEK.

3.4 Ränterisk

3.4.1 Principer för hantering av ränterisk

För kommunkoncernen skall ränterisken, i form av en normalduration², fastställas av Kommunfullmäktige årligen eller revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. När kommunkoncernen är nettoskulddagare skall denna uttryckas som ett mål för durationen i skuldportföljen, i det fall kommunkoncernen är nettoplacerare skall normaldurationen uttryckas som ett mål för durationen i tillgångsportföljen. Därutöver skall ett intervall fastställas, inom vilket avvikelser från normaldurationen är tillåtna.

Principen för ränteriskhanteringen för koncernen är att, i det fall kommunkoncernen är nettoskulddagare och måldurationen sätts på skuldportföljen, matcha durationen i tillgångsportföljen mot durationen i skuldportföljen. I det fall kommunkoncernen är nettoplacerare matchas skuldportföljens duration mot durationen i tillgångsportföljen.

Ränterisken hanteras i två separata portföljer, den långsiktiga (strategiska) bestående av in- och utlåning till staden, bolagskoncernen och den externa marknaden, samt den kortsiktiga (taktiska) bestående av positioner på den externa marknaden. Durationsmatchning mellan tillgångar och skulder skall ske i den strategiska portföljen. Resultaten i den strategiska och den taktiska portföljen skall mätas och följas upp separat. Limiter för kommunkoncernens, stadens och bolagens lång- respektive kortsiktiga ränterisk fastställs i bilaga 1.

Ränteförfallostrukturen på kommunkoncernens externa lån visar ränteförfallen inom förutbestämda tidsperioder. Limiter för ränteförfallostrukturen fastställs i bilaga 1.

Dotterbolagen skall bidra till kommunkoncernens strategiska riskprocess genom information avseende bolagens verksamhetsförutsättningar i form av en känslighetsana-

---

² Duration är ett mått på (marknadsvärdesvägd) genomsnittlig räntebindningstid i en portfölj.

lys av hur ökade räntekostnader påverkar finansnettot och en analys av nyckeltal som beskriver verksamheten.

Derivat instrument får användas i den strategiska portföljen i syfte att styra portföljernas duration mot normaldurationen och under förutsättning att maximal absolut förlust är känd på förhand. I den taktiska portföljen får derivatinstrument användas under förutsättning att maximal förlust är känd på förhand.

Nya instrument för finansenheter skall gå igenom processen för nya instrument innan genomförande. Processen säkerställer att nya instrument kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

3.5 Kreditrisk

Kreditexponeringen definieras som summan av exponeringen mot kreditrisk i placeringar och kreditrisken i derivat (motpartsrisk).

Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp+ upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde per motpart.

Kommunstyrelsen skall fastställa limiter för kreditexponering, per motpart och per ratingnivå. Limiterna fastställs i bilaga 1.

Lista över motparter skall finnas i finansenhets instruktioner.

Swap- och optionskontrakt får endast ingås efter ingånget internationellt swapavtal (ISDA).

3.6 Operativa risker

3.6.1 Syfte

Syftet med hanteringen av operativa risker är:

Att tillse att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att finansenheter vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.

Att minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

3.6.2 Riktlinjer för hantering av operativ risker

Det skall finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten. Alla finansiella processer skall vara kartlagda och dokumenterade.

3.7 Riskkontroll

Det skall finnas en av finansheten oberoende roll för riskkontroll som löpande skall följa upp risk och resultat i finansheten utifrån kommunkoncernens och stadens finanspolicy. Rollen rapporterar direkt till Ekonomidirektören.

Regelbunden uppföljning av finansiella risker skall genomföras av Riskkontroll. Riskkontroll följer också upp hanteringen av operativa risker och säkerställer att denna är i överensstämmelse med gällande policy.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat rapporteras till Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen av den oberoende riskkontrollen.

Bilaga 2

**Bilaga 1 till
kommunkoncernens finanspolicy -
Rapporteringsplan**

Rapport	Utfärdare	Mottagare	Innehåll
Stadens likviditetsbehov	Redovisning	Finansenheten	Likviditetsbehov
Stadens kapitalbehov	Controlling	Finansenheten	Upplåningsbehov
Bolagens likviditetsbehov	Ekonomiavd inom bolagen	Finansenheten	Likviditetsbehov
Bolagens kapitalbehov	Ekonomiavd inom bolagen	Finansenheten	Upplåningsbehov
Resultatrapportering			Uppdelat på taktisk och strategisk portfölj
Resultatrapport	Risk controller Finansenheten ³	Ekonomiavd Stockholm Stad, Ekonomiavd Stadshus AB	Resultat to date Prognos resultat resten av året
Riskrapportering (månadsrapport)			Uppdelat i taktisk och strategisk portfölj
Finansieringsrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Skuldens förfallostruktur i förhållande till angivna limiter Lån med längre löptid än max tillåten löptid
Likviditetsrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Likviditetsreservens storlek i förhållande till angivna limiter
Valutarisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Öppna positioner
Räntenetto	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Prognostiserat räntenetto och känslighet

³ Rapporterna tas fram av risk controller och presenteras av finanschefen

Ränterisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Duration och limiter
Kreditrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Kreditexponering per motpart och kategori enligt definitioner i policy
Operativ risk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Realiserade operativa risker som orsakat större ⁴ förluster
Avvikelse rapport	Risk controller	Koncernstyrelsen Stadshus AB, Kommunstyrelsens ekonomiutskott (vid allvarliga avvikelser)	Avvikelser

---

⁴ Definieras i stadens finanspolicy

Bilaga 3

**Bilaga 2 till
kommunkoncernens finanspolicy -
Definitioner**

Riskdefinitioner

Finansieringsrisk

- ? **Finansieringsrisk** definieras som risken för kraftigt ökade kapitalkostnader till följd av svårigheter att erhålla finansiering.
- ? En delmängd av denna är **refinansieringsrisken**, som definieras som risken för att kostnader uppstår till följd av att en förfallande skuld inte kan återfinansieras.

Likviditetsrisk

- ? **Likviditetsrisk** definieras som risken för kostnader som uppstår på grund av att betalningsförpliktelser inte har kunnat mötas.

Valutarisk

- ? **Valutarisk** definieras som risken för värdeminskning eller resultatförsämring på grund av förändringar i valutakurser.

Ränterisk

- ? **Ränterisk** definieras som risken för värdeminskning eller resultatförsämring till följd av förändringar i det allmänna ränteläget.
- ? **Strategisk risk** är den strategiska, långsiktiga ränteriskpositionen, som vanligen uttrycks som en målduration eller ett durationsintervall.
- ? **Taktisk risk** är den ränterisk som är förknippad med den dagliga hanteringen av skuld- och placeringsportföljerna.
- ? **Duration** är den marknadsvärdesvägda genomsnittliga räntebindingstiden i en portfölj.

Kreditrisk

- ? **Kreditrisk** definieras som risken för förluster till följd av att en motpart eller gäldenär ej kan fullgöra sina betalningsåtaganden.
- ? En delmängd av denna är **motpartsrisken**, som definieras som risken för förluster till följd av att en motpart i en derivattransaktion inte kan fullgöra sina förpliktelser.

Operativa risker

- ? **Operativ risk** är risken för kvalitativa och kvantitativa förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Övriga definitioner

Kommunkoncernen

Med Kommunkoncernen avses Stockholms stad, de av staden helägda bolagen, Stockholms Stadshus AB och dess majoritetsägda bolagen.